

Obrazac edukacije

Naziv	Kretanje svijetom dezinformacija
Ključne riječi	Dezinformacije, kritičko mišljenje, medijska pismenost, provjera činjenica
Omogućio	Sveučilište u Dubrovniku
Jezik	Hrvatski
Područje edukacije (X gdje je primjenjivo)	
x	Informacijska pismenost
	Komunikacija i suradnja
	Sigurnost
	Rješavanje problema
Ciljevi / Ishodi učenja	
<p>Razumjeti dezinformacije, uključujući njihovu definiciju, uobičajene oblike i njihov utjecaj na pojedince i društvo.</p> <p>Razviti i poboljšati svoje vještine kritičkog razmišljanja koje će vam omogućiti kritičku procjenu informacija i primjenu tih vještina za prepoznavanje i procjenu potencijalnih dezinformacija.</p> <p>Primijeniti osnovne tehnike provjere činjenica za provjeru informacija prije njihovog dijeljenja i razumjeti odgovorno ponašanje na internetu.</p>	
Opis	
<p>Naša online edukacija osmišljena je kako bi vam pružila znanje i vještine potrebne za snalaženje u digitalnom krajoliku zaraženom dezinformacijama. Kroz zanimljive module steći ćete duboko razumijevanje dezinformacija, uključujući njihovu definiciju, uobičajene oblike i utjecaj na pojedince i društvo. Obuka je usredotočena na razvoj i poboljšanje vještina kritičkog mišljenja kako biste mogli kritički procijeniti informacije i učinkovito identificirati potencijalne dezinformacije. Također ćete naučiti osnovne tehnike provjere činjenica za provjeru informacija prije nego što ih podijelite i kako se odgovorno ponašati na internetu. Obuhvaćene teme kreću se od razumijevanja motiva iza dezinformacija i uloge društvenih medija do prepoznavanja znakova upozorenja, upotrebe alata za provjeru činjenica i izgradnje otpornosti na dezinformacije. Do kraja tečaja bit ćete opremljeni alatima potrebnim za borbu protiv dezinformacija i donošenje informiranih odluka u digitalnom svijetu.</p>	
Indeks sadržaja (3 razine)	
<p>Modul: Razumijevanje dezinformacija</p> <p>Jedinica 1: Definicija, vrste i utjecaj</p> <p>1.1. Definicija dezinformacije</p> <p>1.2. Vrste dezinformacija</p>	

- 1.3. Cheapfakes & deepfakes
- 1.4. Teorije zavjere
- 1.5. Lažne vijesti i pseudo mediji
- 1.6. Motivi iza dezinformacija
- 1.7. Utjecaj na društvo
- 1.8. Uloga društvenih medija
 - 1.8.1. Učinci pojačavanja
- 1.9. Organizacije za provjeru činjenica
 - 1.9.1. Međunarodna mreža za provjeru činjenica
 - 1.9.2. Meta (Facebook) i provjere činjenica

Modul: Prepoznavanje dezinformacija

Jedinica 2: Vještine kritičkog mišljenja

- 2.1. Kako prepoznati dezinformacije?
 - 2.1.1. Čudni URL-ovi
 - 2.1.2. Kako mogu znati je li izvor vjerodostojan?
- 2.2. Crvene zastave dezinformacija
- 2.3. Alati za provjeru činjenica

Modul: Odgovorno ponašanje na internetu

Jedinica 3: Vještine odgovornog ponašanja

- 3.1. Prepoznajte svoje kognitivne predrasude
- 3.2. Izgradite otpornost na dezinformacije
- 3.3. 6 koraka do odgovornog ponašanja na internetu

Sadržaj

Modul: Razumijevanje dezinformacija

Jedinica 1: Definicija, vrste i utjecaj

1.1. Definicija dezinformacije

Dezinformacije (lažne informacije) su lažne ili obmanjujuće informacije koje se namjerno šire sa svrhom zavaravanja ili manipuliranja drugima.

Misinformacija (netočne informacije) se odnosi na lažne ili netočne informacije koje se šire bez namjerne namjere obmanjivanja. Može nastati zbog raznih razloga, kao što je nerazumijevanje, pogrešno tumačenje ili nedostatak znanja od strane osobe koja dijeli informacije.

Zlonamjerne informacije su istinite informacije koje se dijele s izričitom namjerom nanošenja štete, narušavanja ugleda ili narušavanja privatnosti. To uključuje namjerno otkrivanje privatnih ili povjerljivih informacija bez pristanka, curenje osjetljivih dokumenata ili dijeljenje osobnih podataka kako bi se naštetilo nečijem ugledu.

1.2. Vrste dezinformacija

Izmišljeni sadržaj: potpuno lažan sadržaj;

Manipulirani sadržaj: Prave informacije ili slike koje su iskrivljene, npr. senzacionalni naslov ili populistički 'mamac za klikove';

Imposter Content: Lažno predstavljanje pravih izvora, npr. korištenje robne marke etablirane agencije;

Obmanjujući sadržaj: obmanjujuće informacije, npr. komentar predstavljen kao činjenica;

Lažan kontekst: Činjenično točan sadržaj u kombinaciji s lažnim kontekstualnim informacijama, npr. kada naslov članka ne odražava sadržaj;
Satira i parodija: duhovite, ali lažne radnje koje se izdaju za istinite. Nema namjere naštetiti, ali čitatelji se mogu prevariti;
Lažne veze: kada naslovi, slike ili opisi ne podržavaju sadržaj ;
Sponzorirani sadržaj: Oglašavanje ili PR preruseni u urednički sadržaj;
Propaganda: Sadržaj koji se koristi za upravljanje stavovima, vrijednostima i znanjem;
Pogreška: Greška koju su napravile nove etablirane agencije u svojim izvješćima.

1.3. Cheapfakes & deepfakes

Cheapfakes se odnose na manipulirane ili uređene medije čija je izrada relativno jednostavna i jeftina. Obično uključuju osnovne izmjene slika ili videozapisa, poput dodavanja ili uklanjanja elemenata, mijenjanja konteksta ili primjene osnovnih filtara.

Deepfakeovi se odnose na vrlo realistične i sofisticirane manipulirane medije koji su stvoreni pomoću algoritama dubokog učenja i tehnika umjetne inteligencije (AI).

1.4. Teorije zavjere

Teorije zavjere su objašnjenja ili uvjerenja koja predlažu tajnovitu, često opaku, zavjeru grupe pojedinaca ili organizacija za manipuliranje događajima ili kontrolu određenih ishoda. Ove teorije obično uključuju tvrdnje o skrivenim planovima, zataškavanju i tajnom dogovoru među moćnim subjektima. Teorijama zavjere često nedostaju vjerodostojni dokazi i oslanjaju se na nagađanja, krivo tumačenje ili izmišljanje činjenica. Mogu pokrivati širok raspon tema, od politike i vlade do zdravlja, znanosti i popularne kulture. Teorije zavjere mogu imati značajne društvene i psihološke utjecaje, utječući na javno mnijenje, promičući nepovjerenje i ponekad dovodeći do štetnih radnji.

1.5. Lažne vijesti i pseudo mediji

Lažne vijesti odnose se na namjerno izmišljene ili pogrešne informacije predstavljene kao legitimne vijesti. Može uključivati lažne priče, manipulirane slike ili videozapise te obmanjujuće naslove koji se šire raznim kanalima, uključujući društvene medije, web stranice i tradicionalne medije. Lažne vijesti često imaju za cilj prevariti ili manipulirati čitateljima, izazvati emocionalne reakcije ili unaprijediti određene ciljeve. Važno je kritički procijeniti izvore i provjeriti informacije kako biste izbjegli nasjedanje na lažne vijesti i promicali širenje točnih i pouzdanih informacija.

Pseudomediji su medijske kuće ili platforme koje se bave prijevaram ili obmanjujućim postupcima, predstavljajući se kao legitimni izvori vijesti ili informacija, a pritom nemaju novinarski integritet ili pridržavaju se etičkih standarda. Pseudo mediji mogu namjerno širiti lažne ili pristrane informacije, manipulirati činjenicama ili se baviti senzacionalizmom kako bi privukli pozornost ili promovirali određene priče.

1.6. Motivi iza dezinformacija

Politička manipulacija: Dezinformacije se mogu koristiti za manipulaciju javnim mnijenjem, utjecaj na izbore ili oblikovanje političkih narativa u korist određenog kandidata, stranke ili ideologije. Njegov cilj je sijanje razdora, potkopavanje povjerenja u demokratske procese ili promicanje geopolitičkih interesa.

Propaganda i ideologija: Dezinformacije se mogu koristiti za promicanje određene

ideologije, promicanje propagandnih planova ili podržavanje ekstremističkih ili separatističkih pokreta. Cilj mu je oblikovati percepcije, regrutirati pristaše ili demonizirati suprotstavljene skupine.

Ekonomska dobit: Dezinformacije mogu biti motivirane finansijskim poticajima. Pojedinci ili grupe mogu širiti lažne informacije kako bi privukli promet na svoje web stranice, povećali prihod od oglasa ili promovirali proizvode ili usluge na temelju lažnih tvrdnji.

Društvene podjele i polarizacija: Dezinformacije mogu iskoristiti društvene granice, pogoršati postojeće napetosti i produbiti društvene podjele. Pojačavanjem kontroverznih pitanja ili pitanja koja izazivaju podjele, cilj mu je poticanje nepovjerenja, stvaranje neprijateljstva i potkopavanje društvene kohezije.

Osobni ili organizacijski ugled: Dezinformacije se mogu koristiti za ocrnjivanje ugleda pojedinaca, organizacija ili institucija. Cilj mu je narušiti vjerodostojnost, potkopati povjerenje ili riješiti osobna ili profesionalna rivalstva.

Utjecaj sponzoriran od države: Kampanje dezinformiranja mogu biti orkestrirane od strane nacionalnih država kako bi se postigle strateške ciljeve. To može uključivati širenje lažnih priča kako bi se destabilizirale suparničke nacije, manipuliralo globalnom percepcijom ili unaprijedili ciljevi vanjske politike.

1.7. Utjecaj na društvo

Ključni načini na koje dezinformacije mogu utjecati na društvo:

Podrivanje povjerenja - narušava povjerenje u institucije, medije i javne osobe, otežavajući razlikovanje točnih od lažnih informacija.

Polarizacija i podijeljenost - iskorištava podjele, potiče neprijateljstvo i doprinosi društvenoj polarizaciji i nemirima.

Manipuliranje javnim mnijenjem - oblikuje priče, iskrivljuje percepcije javnosti i utječe na izbore i političke odluke.

Javno zdravlje i sigurnost - ugrožava javno zdravlje širenjem lažnih informacija o medicinskim tretmanima, cjepivima i hitnim slučajevima u vezi s javnošću.

Ekonomski učinak - šteti tvrtkama i tržištima kroz lažne informacije koje utječu na ugled, cijene dionica i ponašanje potrošača.

Osobne i društvene posljedice - šteti ugledu pojedinca, širi lažne optužbe i pridonosi psihološkim nevoljama i eroziji društvene kohezije.

Pogrešna raspodjela resursa - rasipa resurse na razotkrivanje lažnih tvrdnji, istraživanje izvora lažnih vijesti i provedbu mjera za suzbijanje dezinformacija.

Prijetnje demokraciji - Potkopava demokratske procese manipulirajući informacijama i potencijalno utječući na ishode izbora.

1.8. Uloga društvenih medija

Društveni mediji igraju značajnu ulogu u dijeljenju dezinformacija. Njihova jednostavnost korištenja i širok doseg čine ih pogodnim tлом za brzo širenje lažnih ili pogrešnih informacija. Platforme društvenih medija povećavaju i šire dezinformacije putem sadržaja koji generiraju korisnici, lažnih računa i algoritamskih pristranosti.

Viralna priroda dijeljenja na društvenim medijima može brzo pojačati dezinformacije, što dovodi do erozije povjerenja, polarizacije mišljenja i potencijalnih posljedica u stvarnom svijetu.

1.8.1. Učinak pojačanja

Dijagram ilustrira put kojim dezinformacija često ide, počevši od anonimnih web platformi, prolazeći kroz zatvorene grupe, zavjereničke zajednice i na kraju do otvorenih društvenih mreža i profesionalnih medija. Agenti dezinformacija nastoje pojačati svoju poruku, a nažalost, često uspiju kada su lažne informacije ugrađene u novinske članke.

1.9. Organizacije za provjeru činjenica

Organizacije za provjeru činjenica neovisni su subjekti posvećeni procjeni točnosti i istinitosti tvrdnji iznesenih u javnom diskursu, posebice u medijima i na internetskim platformama. Zapošljavaju novinare, istraživače i stručnjake za predmet koji istražuju tvrdnje, analiziraju dokaze i daju objektivne ocjene. Oni koji provjeravaju činjenice koriste se različitim metodama, kao što su pronalaženje pouzdanih informacija, vođenje intervjua i analiza podataka, kako bi utvrdili valjanost izjava. Neke poznate organizacije za provjeru činjenica uključuju PolitiFact, Snopes, FactCheck.org, AFP Fact Check, Full Fact i The Washington Post Fact Checker. Ove organizacije igraju ključnu ulogu u promicanju istine i borbi protiv širenja dezinformacija.

Popis organizacija za provjeru činjenica https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_fact-checking_websites

1.9.1. Međunarodna mreža za provjeru činjenica

Međunarodna mreža za provjeru činjenica (IFCN) vitalna je globalna organizacija koja promiče točnost i odgovornost u novinarstvu. Postavlja standarde za organizacije koje provjeravaju činjenice, nudi obuku i resurse te olakšava razmjenu najboljih praksi. IFCN također certificira osobe za provjeru činjenica kroz transparentan proces IFCN Kodeksa načela. Paralelno s tim, Europski projekt mreže standarda provjere činjenica, inicijativa EU-a, okuplja neovisne organizacije za provjeru činjenica kako bi definirali standarde neovisnosti, transparentnosti i novinarske kvalitete u borbi protiv dezinformacija. Ovi zajednički naponi poboljšavaju kvalitetu informacija i jačaju povjerenje javnosti u medije.

1.9.2. Meta (Facebook) i provjere činjenica

Meta radi s certificiranim neovisnim provjerivačima činjenica iz Međunarodne mreže za provjeru činjenica u borbi protiv dezinformacija. Oni neovisno rade na pregledu i procjeni potencijalnih dezinformacija na Metinim platformama. Više od 90 organizacija na 60 jezika sudjeluje i poduzima mjere protiv virusnih prijevara i lažnih tvrdnji. Meta i provjerivači činjenica surađuju na tri načina: prepoznavanje potencijalnih dezinformacija, pregled i procjena točnosti sadržaja i poduzimanje radnji. Kada se utvrdi da je sadržaj lažan, njegova se distribucija znatno ograničava, postavljaju se oznake upozorenja i ljudi se obavještavaju. Metin trodijelni pristup je uklanjanje, smanjenje i informiranje o problematičnom sadržaju. Partneri za provjeru činjenica pridržavaju se IFCN-ovog Kodeksa načela.

Modul: Prepoznavanje dezinformacija

Jedinica 2: Vještine kritičkog mišljenja

2.1. Kako prepoznati dezinformacije?

Prepoznavanje dezinformacija može biti izazovno jer se često čine realističnima i naširoko se šire. Da biste analizirali i identificirali dezinformacije, slijedite ove korake:

Provjerite vjerodostojnost izvora i provjerite URL-ove.

Pogledajte dalje od naslova i pazite na gramatičke pogreške i nedosljednosti.

Razlikujte satiru i faktografski sadržaj.

Provjerite reference u priči i njihovu vjerodostojnost.

Budite svjesni svoje osobne pristranosti i objektivno sagledajte činjenice.

2.1.2. Kako mogu znati je li izvor vjerodostojan?

Potražite sadržaj koji su napisali autoritativni autori ili renomirani izdavači, kao što su priznati stručnjaci na tom području ili dobro etablirani mediji poput NY Timesa ili Wall Street Journala.

Provjerite ispravne citate ili reference na pouzdane izvore korištene u sadržaju, osiguravajući transparentnost i mogućnost provjere danih informacija.

Tražite ažurne informacije o svojoj temi, jer odražavaju najnovije razumijevanje i znanje o temi.

Pobrinite se da sadržaj predstavlja nepristranu analizu teme, pri čemu autor istražuje više perspektiva i razmatra različita stajališta umjesto da daje prednost određenom stavu.

2.2. Crvene zastave dezinformacija

Nedostatak vjerodostojnih izvora – Tvrdnje bez vjerodostojnih izvora trebale bi izazvati sumnju i ukazivati na potencijalne dezinformacije.

Emocionalni sadržaj – dezinformacije često izazivaju jake emocije kako bi se manipuliralo čitateljima. Budite oprezni kada naiđete na postove nabijene emocijama.

Cross-objavljeni sadržaj - Dezinformatori šire lažne informacije dijeleći ih na više društvenih platformi. Pripazite na sadržaj koji se dijeli na više platformi.

Dezinformacije u memovima - Memovi, iako zabavni, mogu biti i izvor dezinformacija. Budite oprezni i provjerite činjenice prije dijeljenja memeova.

2.3. Alati za provjeru činjenica

Obični građani imaju pristup nekoliko alata za provjeru činjenica koji im mogu pomoći u provjeri informacija i prepoznavanju potencijalnih dezinformacija. Jedan popularan alat je "FactCheck.org", koji pruža nepristranu analizu političkih tvrdnji i novinskih članaka. "Snopes" je još jedna poznata platforma koja provjerava urbane legende, glasine i dezinformacije. Za provjeru sadržaja na društvenim medijima, alati poput "Google Reverse Image Search" mogu pomoći u određivanju autentičnosti slika. Osim toga, proširenja preglednika kao što je "NewsGuard" daju ocjene vjerodostojnosti za web stranice koje označavaju nepouzdanu izvore. Građani također mogu konzultirati pouzdane novinske kuće i koristiti baze podataka za provjeru činjenica kao što su "PolitiFact", "The Washington Post's "Fact Checker" ili "AP Fact Check" kako bi dobili točne informacije. Korištenjem ovih alata građani mogu aktivno sudjelovati u borba protiv dezinformacija i promicanje informiranih rasprava.

Popis alata: <https://www.rand.org/research/projects/truth-decay/fighting-disinformation/search.html>

Modul: Odgovorno ponašanje na internetu

Jedinica 3: Vještine za odgovorno ponašanje

3.1. Prepoznajte svoje kognitivne predrasude

Kognitivne predrasude su inherentne tendencije u našem razmišljanju koje mogu dovesti do pogrešaka u prosudbi. Ključno je da starije osobe budu svjesne ovih predrasuda kada se kreću internetskim svijetom. Neke uobičajene kognitivne

predrasude uključuju pristranost potvrde (favoriziranje informacije koje potvrđuju već postojeća uvjerenja), pristranost dostupnosti (oslanjanje na lako dostupne informacije) i pristranost usidrenja (pod utjecajem početnih primljenih informacija). Prepoznavanje ovih pristranosti može pomoći starijim osobama pristupiti online sadržaju s kritičkim načinom razmišljanja i izbjeći da ih se lako pokoleba pogrešnim informacijama.

Prepoznajte znakove kognitivne pristranosti

1. Obraćate pažnju samo na vijesti koje potvrđuju vaše mišljenje
2. Vi krivite vanjske faktore kada stvari ne idu kako želite
3. Pripisivanje uspjeha drugih ljudi sreći, a preuzimanje zasluga za vlastita postignuća
4. Pod pretpostavkom da svi drugi dijele vaše mišljenje ili uvjerenja
5. Naučiti nešto o temi i onda pretpostaviti da znate sve o njoj

3.2. Izgradite otpornost na dezinformacije

Kako biste odgovorno upravljali internetskim svijetom, potrebno je slijediti ključne korake. Prvo, provjerite informacije provjeravajući ih prije nego što povjerujete ili ih podijelite. Potražite pouzdane izvore i posavjetujte se s renomiranim organizacijama za provjeru činjenica, dok unakrsno upućujete na informacije kako biste osigurali točnost. Drugo, vodite računa o emocionalnim okidačima koje dezinformacije često iskorištavaju. Ostanite svjesni sadržaja koji izaziva jake emocije i odmaknite se kako biste procijenili vjerodostojnost, razmatrajući alternativne perspektive prije reagiranja ili dijeljenja. Treće, razvijte kritičko oko kada konzumirate online sadržaj pomnim ispitivanjem izvora, traženjem potpornih dokaza i preispitivanjem tvrdnji koje se čine predobrima da bi bile istinite ili nemaju dovoljno dokaza. Na kraju, potražite različite perspektive kako biste stekli dobro zaokruženo razumijevanje, angažirajući se s uglednim novinskim kućama, stručnim mišljenjima i alternativnim stajalištima kako biste izbjegli upadanje u odaje odjeka i pod utjecajem jednostranih narativa.

3.3. 6 koraka do odgovornog ponašanja na internetu

Provjerite prije dijeljenja: Prije dijeljenja provjerite autentičnost i vjerodostojnost informacija iz pouzdanih izvora ili organizacija za provjeru činjenica.

Diverzificirajte svoje izvore: Oslonite se na više pouzdanih izvora za vijesti i informacije kako biste izbjegli pristranosti i dezinformacije. Pratite ugledne novinske kuće, web stranice za provjeru činjenica i stručnjake u raznim područjima.

Preispitujte i analizirajte: Razvijte kritički način razmišljanja preispitivanjem informacija na koje naiđete. Ocijenite izvor, ispitajte predstavljene dokaze i procijenite moguće pristranosti ili sukobe interesa.

Koristite alate za provjeru činjenica: koristite alate za provjeru činjenica i resurse dostupne na internetu kako biste provjerili točnost tvrdnji i izjava.

Budite svjesni emocionalnih okidača: dezinformacije često imaju za cilj izazvati jake emocije. Budite svjesni emocionalnih okidača i odvojite trenutak za razmišljanje prije nego što odgovorite ili podijelite. Emocionalne reakcije mogu pomutiti rasuđivanje i pridonijeti širenju dezinformacija.

Prijavite i označite dezinformacije: Ako naiđete na lažne ili pogrešne informacije, prijavite ih platformi ili društvenoj mreži na kojoj ste ih pronašli.

5 Natuknice u rječniku

[Dezinformacija]. Lažne ili pogrešne informacije koje se namjerno šire kako bi se zavarali ili manipulirali ljudima, s negativnim učincima na pojedince i društvo.

[Kognitivne predrasude]. Tendencije svojstvene ljudskom razmišljanju koje mogu dovesti do pogrešaka u prosudbi. Svijest o kognitivnim predrasadama ključna je za kritičku procjenu informacija i prepoznavanje potencijalnih dezinformacija.

[Provjera činjenica]. Proces provjere točnosti i vjerodostojnosti informacija temeljitim istraživanjem i analizom. Provjera činjenica pomaže razlikovati pouzdane izvore od obmanjujućeg sadržaja.

[Odgovorno ponašanje na internetu]. Etičko i razborito ponašanje pri kretanju digitalnim svijetom. Odgovorno ponašanje na internetu uključuje provjeru informacija, praćenje emocionalnih okidača i kritičku procjenu sadržaja prije nego što ga podijelite ili mu povjerujete.

[Otpornost na dezinformacije]. Razvijanje sposobnosti odupiranja i suprotstavljanja utjecaju dezinformacija razvijanjem vještina kritičkog mišljenja, otvorenosti prema različitim perspektivama i aktivnog traženja pouzdanih izvora informacija.

5 pitanja za samoprocjenu s višestrukim izborom

Pitanje 1. Kako nazivamo manipulirane ili uređene medije koje je relativno lako i jeftino stvoriti?

Opcija a: Deepfake

Opcija b: Cheepfake X

Opcija c: Disfake

Pitanje 2. U kojoj fazi "trube pojačanja" dezinformatori postižu svoj cilj?

Opcija a: Anonymus web

Opcija b: Društveni mediji

Opcija c: Profesionalni mediji X

Pitanje 3. Što su lažne ili obmanjujuće informacije koje se namjerno šire u svrhu obmanjivanja ili manipuliranja drugima?

Opcija a: Dezinformacije X

Opcija b: Dezinformacije

Opcija c: Malinformation

Pitanje 4. Zašto je važno ponašati se odgovorno na internetu?

Opcija a: Za borbu dezinformacija X

Opcija b: Zaštititi privatnost

Opcija c: Učiniti boljim odluke

Pitanje 5. Tko pregledava informacije za Metu?

Opcija a: Organizacije za provjeru činjenica X

Opcija b: Medijske organizacije

Opcija c: Vladine agencije

Bibliografija i daljnje reference

- Cherry, K. (2022). Što Je Kognitivni pristranost ?
<https://www.verywellmind.com/what-is-a-cognitive-bias-2794963#:~:>

[text=Signs%20of%20Cognitive%20Bias&text=Only%20paying%20attention%20to%20news,shares%20your%20opinions%20ili%20vjerovanja](#)

- OpenAI. (2023). ChatGPT [GPT-3.5]. <https://chat.openai.com/>
- Poynter .(2023). Dezinformacije crvene zastavice .
<https://www.poynter.org/mediawise/is-this-legit-digital-media-literacy-101/misinformation-red-flags/>
- UNHCR. (2022). Informativni list 4: Vrste Dezinformacije i Dezinformacija .
<https://www.unhcr.org/innovation/wp-content/uploads/2022/02/Factsheet-4.pdf>
- Wardle , C. (2018). 5 lekcija za izvještavanje u doba dezinformacija .
<https://firstdraftnews.org/articles/5-lessons-for-reporting-in-an-age-of-disinformation>
- Wardle , C. (2020). Razumijevanje Informacija poremećaj . <https://firstdraftnews.org/long-form-article/understanding-information-disorder>

Povezani materijal	[ovdje navesti naziv ppt datoteke koja prati ovaj tečaj]
Referentni link	[referentna poveznica ako postoji, specifičnija/detaljnija poveznica usko povezana s tečajem]
Video u Powtoon formatu	[veza]

